Nieuwe techniek bij anthurium maakt snel opgang

Hans Prins: 'Door jong blad weg te

Hans van Eijk (links) en Hans Prins: "Jong blad plukken geeft betere bloemen en een betere gewasopbouw. Bovendien bespaart het 10 tot 20 procent op gewaswerkzaamheden."

In 2004 deed Anthura in samenwerking met adviesbureau IMAC een kleinschalige proef met jong blad breken bij anthurium met verstrekkende gevolgen. Binnen drie jaar is jong blad breken de standaard geworden op 80% van het areaal snij-anthuriums. Door juist jong blad weg te halen en enkele oude bladeren aan te houden, sparen de planten assimilaten voor de bloemproductie.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

"Het idee achter breken van het jonge blad is dat jong blad een zogenaamde 'sink' is. Jong blad verbruikt assimilaten totdat het is open gerold en uitgehard. Voor de fotosynthese is een gemiddelde bladbedekkingsgraad (Leaf Area Index) van twee voldoende. In het verleden werd daarom oud blad weggehaald. Door juist jong blad weg te halen en enkele oude bladeren aan te houden, spaar je de assimilaten voor de bloemproductie. Uit fotosynthesemetingen blijkt dat dit goed mogelijk is, want een blad blijft zeker een jaar goed produceren", vertelt Hans Prins van Anthura. Hij vervolgt: "Het resultaat bij de kleinschalige proef was zo veelbelovend dat we in 2005 een grotere proef hebben opgezet. Naar aanleiding van deze proef, startte een Belgische teler op grotere schaal met deze blad-breek-techniek. Nu is jong blad breken de standaard op 80% van het areaal snij-anthurium."

Optimale bladbedekkingsgraad

Het afgelopen jaar is de techniek verfijnd. "We begonnen met gemiddeld twee 'oude' bladeren per kop. Uit onderzoek blijkt dat het aantal aan te houden bladeren per ras kan verschillen. Variëteiten met grote bloemen zijn op één blad of twee halve bladeren per kop te telen. Voor andere rassen is twee bladeren beter. Voor een optimale bladbedekkingsgraad wordt, indien nodig, gekozen voor anderhalf of twee maal tweederde blad per plant", vertelt Hans van Eijk van adviesbureau IMAC.
De zomer blijkt de gunstigste tijd voor vervanging van het oude blad. De plant heeft dan een overschot aan assimilaten,

breken, krijg je grotere bloemen'

Dennis van der Spek: 'Rassenkeuze afgestemd op jong blad breken en belichting'

De neven Dennis en Klaas van der Spek hebben vorig jaar Spek Flowers van hun vaders Arie en Daan overgenomen. Deze startten 35 jaar geleden als een van de voorlopers met anthuriums. Het bedrijf is verdeeld over twee locaties in Moerkapelle. De telers hebben ieder de leiding over één van de locaties van respectievelijk 2 en 2,5 ha. Op de locatie, waar Dennis de leiding heeft, komt een uitbreiding van 2,3 ha met onder andere belichting.

Jong blad breken

Dennis van der Spek: "Op het bestaande bedrijf heb ik circa 20 rassen in verband met de kleur- en risicospreiding. Het hoofdras is 'Midori'.
Een keer per maand komt een IMAC-teeltvoorlichter langs. Hij loopt door het gewas, maakt een bemestingsschema, bekijkt de klimaatgegevens en hij geeft een bestrijdingsadvies."
Via de teeltvoorlichter kwam Spek Flowers met jong blad breken in aanraking met als voordeel productieverhoging en grotere bloemen. "In 2005 hebben we het in een proefveldje van 1.000 m² uitgeprobeerd. We begonnen toen eind maart/april. Dat was te vroeg. We gingen de winter in met relatief slechter blad."
Hij vervolgt: "Toch geloofden we erin en besloten in de zomer van 2006 met 3 hectare te starten. Vanaf mei wisselen we van oud naar nieuw blad. We laten eerst het jonge blad doorkomen en halen dan het oude blad eruit tot er weer 1,5 tot 2 bladeren staan."

Voor- en nadelen

Het wisselen kost Spek Flowers een bloem/m², maar qua werk valt het de telers niet tegen. "In mei/juni, als de productie terugloopt door de bladwisseling, zijn de bloemen toch goedkoop. In de zomer mogen de scholieren jong blad plukken. Een nadeel is dat sommige rassen er erg korte stelen door krijgen. Daarom willen sommige collega's al in de herfst stoppen met jong blad breken."
De teler merkt dat de bloemen groter worden bij jong blad breken. "Bij de meeste rassen is dit een pluspunt. Bij grootbloemige rassen als 'Simba', 'Laguna' en 'Baron' kan dat een nadeel zijn: ze worden té groot. Gelukkig zijn het goede bladsoorten, dus daar breken we geen jong blad, maar snijden blad om te veilen."

Dennis van der Spek: "De bloemen worden groter bij jong blad breken. Bij de meeste rassen is dit een pluspunt. Bij grootbloemige rassen als 'Simba', 'Laguna' en 'Baron' kan dat een nadeel zijn: ze worden dan té groot."

Lichtsom van 4 PAR

"We hebben bij de rassenkeuze voor de nieuwe tuin rekening gehouden met blad breken en de positieve reactie op belichting. De 'Tropical' reageert goed op beiden."
De teler wil 's winters gaan belichten met 6.000 lux tot een lichtsom van 4 PAR. "We verwachten een snellere groei en een meerproductie van 5 tot 10%, doordat de plant geen bloemen overslaat bij meer licht. We hopen verder de voorjaarspiek een maand naar voren te halen. Normaal valt deze in mei. De prijzen zijn dan lager dan in de winter."
Op het nieuwe bedrijf komt een WKK van 1,4 megawatt met voldoende capaciteit om de bestaande en nieuwe tuin te verwarmen en van elektriciteit te voorzien.
"We gaan in de nieuwe situatie 60% van de stroom gebruiken en 40% terugleveren. In de winterperiode gebruiken we de elektriciteit van 2.00 tot 8.00 uur om te belichten. Daarna gaan we stroom terugleveren aan het net.

waardoor de vervanging de minste productiedaling veroorzaakt. Ook zijn zomerbladeren harder en daarom beter geschikt om langer mee door te telen dan winterblad. Als met jong blad breken wordt gestart voor de winter, dan is het blad nog optimaal om zo veel mogelijk van de instraling in de donkere maanden te benutten.

Minder arbeid, betere bloemen

Van Eijk en Prins sommen gezamenlijk enkele voordelen op van jong blad breken. "Oud blad wegsnijden was moeilijker en kostte meer tijd. Er was ervaren personeel voor nodig. De besparing aan arbeidskosten op gewaswerkzaamheden is 10 tot 20 procent, omdat het sneller kan en met minder ervaren personeel, zoals scholieren. Zoals verwacht, is de bloemmaat groter en er zijn minder tweede kwaliteit bloemen. De hoeveelheid bladafval is kleiner en de gewasopbouw beter."
Een nadeel is de stekvorming, waardoor het gewas te vol wordt. Van Eijk: "We doen daarom proeven om de stekvorming beter onder controle te krijgen."

Meer koppen bij belichting

Anthura en IMAC doen ook belichtingsonderzoek, want bij een lichtsom van minder dan 3,5 µmol/s PAR-licht kan de bloei overslaan. In de praktijk belichten nu acht kwekers met maximaal 9.000 lux.
Prins: "We belichten met 6.000 lux met de dag mee tot maximaal twaalf uur per dag. Het licht gaat uit als de lichtintensiteit van de zon meer dan 100 is. We streven deze winter naar een PAR som van minimaal 4. We doen de belichtingsproeven ook, omdat we willen weten wat onze rassen onder belichting doen."
Anthura bekijkt ook of het mogelijk is om met belichting naar meer koppen per m² te gaan. "Normaal planten we tussen de 14 en 16 koppen/m² en laten er stek bij komen. Met jong blad breken en eventueel met belichting kun je starten met 18 tot meer dan 20 koppen/m², afhankelijk van de cultivar. Uitgaande van 14 koppen/m², met stek door laten groeien en zonder belichting, duurt het een tot twee jaar extra voordat de stekken ook bloemen gaan produceren".

Jong blad plukken is een nieuwe ontwikkeling in de snij-anthurium teelt. Jonge bladeren verbruiken meer assimilaten dan ze opleveren en dit gaat ten koste van de bloemproductie. Deze methode wordt binnen drie jaar op 80% van het areaal toegepast.

SAMENVATTING